

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

(Singelland-VHS)

Vastgesteld d.d.

Naam school	Singelland-VHS
Bestuur	osg Singelland
Adres	Van Haersmasingel 37, 9201 KN Drachten
Telefoonnummer	0512-582345
Email	infovhs@singelland.nl
Website	www.singelland.nl
Brinnummer	04YE-00

Invulinstructies:

- *Hoofdstuk 1 met algemene informatie is uit het basismodel verdwenen. Het staat scholen vrij om in hoofdstuk 1 aanvullingen te doen met informatie over school. Ook kunnen scholen het SOP aanvullen met een eigen ontwikkelingshoofdstuk of een hoofdstuk over de organisatie van de ondersteuning voor leerlingen binnen de school.*
- *Je kunt als school aanvullingen doen op de teksten in hoofdstuk 1 (beschrijving niveaus van ondersteuning). De aanvullingen moeten wel passen binnen de teksten van het nieuwe ondersteuningsplan!*
- *Het advies is om eerst hoofdstuk 3 in te vullen (beschrijving aanbod) voordat de kruisjes in hoofdstuk 2 worden gezet. Maak hierbij gebruik van het 'spiekbrieffje' uit de presentatie van 29 mei 2018.*
- *Er zijn twee modellen voor hoofdstuk 2: een model inclusief de kolom Meedoen en een model exclusief de kolom Meedoen. Scholen mogen zelf kiezen wel model er wordt gebruikt.*
- *Reguliere scholen voor voortgezet onderwijs mogen geen rijen toevoegen in hoofdstuk 2. Dit omdat de scholen dan niet meer onderling vergelijkbaar zijn en er geen overzicht van het samenwerkingsverband gemaakt kan worden.*
- *Wees in hoofdstuk 3 concreet en realistisch: beschrijf wat je daadwerkelijk kan bieden als school (en niet wat je wenst te bieden). Er zijn in het geel een aantal voorbeelden opgenomen.*
- *In hoofdstuk 3 de beschrijvingen opnemen van het aanbod op het gebied van Meedoen Plus en Meerdoen. Geef daarbij steeds aan of het aanbod betreft op het gebied van Meedoen Plus óf Meerdoen (vakje rij 1, kolom 1, zie voorbeeld)*
- *In hoofdstuk 3: in het vakje rij 1, kolom 2 schrijf je het thema en de naam van het aanbod (zie voorbeeld)*
- *Lees voorafgaand aan het invullen van het SOP de presentatie van 29 mei 2018 door!*
- *Deze invulinstructie en de voorbeelden verwijderen uit het SOP voordat je het SOP laat vast stellen!*
- *Bij vragen: bel ons!!!!!! 0512-726017*

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Singelland-VHS

Onze school is wettelijk verplicht minimaal één keer in de vier jaar een schoolondersteuningsprofiel op te stellen waarin de school heeft vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Met dit schoolondersteuningsprofiel kunt u als ouder, school of andere betrokkene lezen welk onderwijs- en ondersteuningsaanbod onze school biedt aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast kunt u het ondersteuningsaanbod van de diverse scholen in de regio onderling vergelijken.

Voor meer informatie over de school kunt u uiteraard ook de website van deze school bekijken. Hierop is onder meer de schoolgids met informatie voor ouders te vinden. Ga vooral ook eens kijken op de open dag om de sfeer te proeven en al uw vragen direct te stellen, of maak een afspraak voor een gesprek op de school.

Als u uw kind/leerling bij deze school aanmeldt, onderzoekt de school vervolgens de plaatsingsmogelijkheden. Per leerling wordt daarover door de schooldirectie een zorgvuldig afgewogen besluit genomen. Voor vragen over ondersteuning op de school, aanmelding en toelating kunt u contact opnemen met de contactpersoon voor toelating.

Ons schoolondersteuningsprofiel is met zorg en aandacht opgesteld door de schooldirectie van deze schoollocatie. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voorafgaand aan de vaststelling advies gegeven over de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Het schoolondersteuningsprofiel is voor het laatst bijgesteld op:

Hoofdstuk 1 Beschrijving van de niveaus van ondersteuning

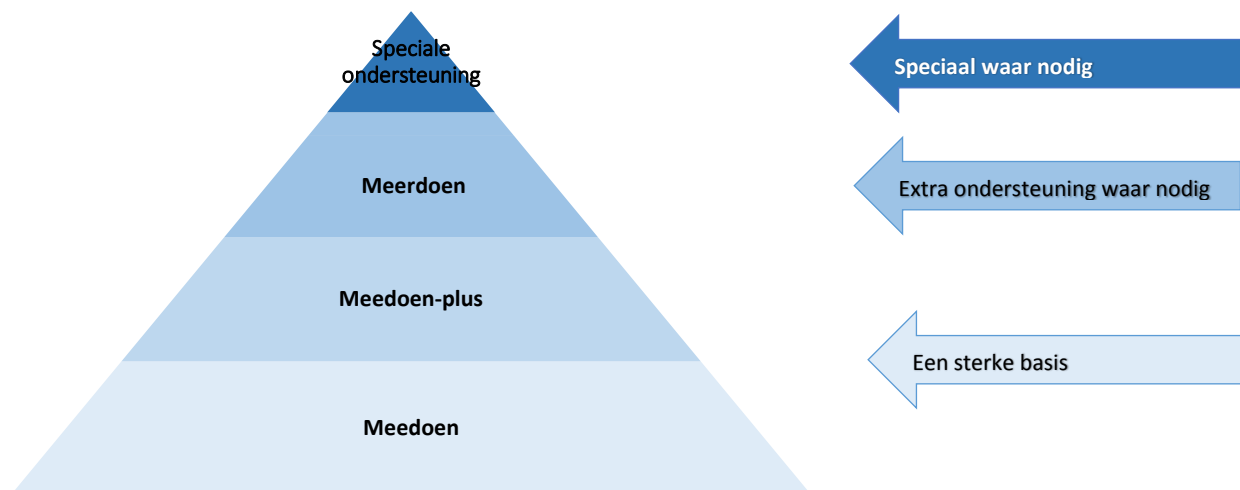
vooraf

1.1 Inleiding

(Naam school) is samen met 34 andere schoollocaties in Zuidoost-Friesland VO onderdeel van het gelijknamige samenwerkingsverband passend onderwijs. We onderscheiden binnen ons samenwerkingsverband passend onderwijs vier niveaus van ondersteuning. Binnen de reguliere VO scholen komen er drie niveaus van ondersteuning voor: basisondersteuning, basisondersteuning plus en extra ondersteuning. Het vierde niveau van ondersteuning is de mogelijkheid voor extra ondersteuning buiten de VO-school, die plaats vindt op het OPDC of het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Alle scholen mogen zelf de inrichting van de ondersteuning aan leerlingen op schoolniveau organiseren. Het samenwerkingsverband bepaalt het minimale niveau van basisondersteuning dat elke school in ieder geval moet bieden (Meedoen). Een school kan ervoor kiezen om een hoger niveau van basisondersteuning te bieden. Dit noemen we basisondersteuning-plus. Daarnaast bieden scholen voor regulier VO extra ondersteuning (Meerdoen). Of een leerling binnen de school ondersteuning ontvangt op het gebied van Meedoen (plus) of Meerdoen hangt af van:

- De intensiteit van de ondersteuning die de leerling nodig heeft
- De inrichting van de ondersteuningsstructuur binnen de school en de beschikbare expertise binnen de school
- De mate waarin aanpassingen in methoden/materialen/faciliteiten nodig zijn
- De mate waarin de leerling een aangepaste omgeving nodig heeft
- De ketenpartners die beschikbaar zijn

Voor plaatsing op het ondersteuningsniveau speciale ondersteuning (VSO en OPDC) is altijd een indicatie nodig van het samenwerkingsverband. Er zijn binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt wanneer er een indicatie afgegeven kan worden voor deze voorzieningen.

1.2 Basisondersteuning (MEEDOEN)

'Wijzigingen aan, op en om het speelveld'

Ondersteuningsaanbod dat voor elke leerling beschikbaar is op het moment dat het nodig is. Deze basisondersteuning wordt geboden op alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO. De ondersteuning die valt onder de basisondersteuning wordt binnen het samenwerkingsverband aangeduid met 'MEEDOEN'. Het niveau van basisondersteuning is de norm die de onderwijsinspectie stelt met betrekking tot de basiskwaliteit. Met behulp van deze basisondersteuning zal het voor de meeste leerlingen mogelijk zijn om het onderwijsprogramma op gelijke voet te volgen met hun klasgenoten. Het niveau van

basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en opgenomen in bijlage 1 van dit schoolondersteuningsprofiel. De basisondersteuning wordt dus niet beschreven in het schoolondersteuningsprofiel in hoofdstuk 4.

1.3 Basisondersteuning plus (MEEDOEN PLUS)

'wijzigingen aan, op en om het speelveld boven het minimale niveau van basisondersteuning'

Daarnaast kunnen scholen ervoor kiezen een breder niveau van basisondersteuning te bieden. Dit wordt aangeduid met de toevoeging van de 'plus', MEEDOEN-PLUS. Hierin kunnen verschillen zijn tussen de afzonderlijke scholen. Het gaat hierbij om ondersteuning op individueel- of groepsniveau met een (in beginsel) tijdelijk en preventief (voorkomend) of licht curatief (oplossend) karakter. Deze ondersteuning is in principe voor elke leerling binnen de school beschikbaar.

1.4 Extra ondersteuning (MEERDOEN)

'Aanpassen van de spelregels'

Voor een deel van de leerlingen is er echter meer nodig dan de basisondersteuning om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. Er zullen structurele aanpassingen in de regels van de opleiding moeten worden toegestaan: aanpassingen in de begeleiding, studielast, toetsen of in het schoolgebouw. Als de 'spelregels' worden opgerekt is het mogelijk voor deze leerlingen binnen de grenzen van het aangeboden programma hun opleiding in het regulier onderwijs af te ronden. Het gaat hierbij om ondersteuning met een structureel, langdurig karakter op individueel niveau. Hierbij doet de school maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet. Als er sprake is van MEERDOEN dan spreken we over extra ondersteuning op schoolniveau en wordt er planmatig gewerkt door middel van het opstellen van een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit betekent dat middels dit OPP ouders van het kind structureel en formeel betrokken worden bij de beslissingen over de vormgeving van de ondersteuning aan hun kind.

1.5 Speciale ondersteuning

'veranderen van speelveld'

Als het niet mogelijk is om een leerling met extra ondersteuning binnen een reguliere school voor voortgezet onderwijs een passende onderwijsplek te bieden, zijn er binnen het samenwerkingsverband twee voorzieningen beschikbaar: het VSO en het OPDC. Bij een plaatsing van leerling in één van deze beide voorzieningen spreken we over speciale ondersteuning. Het kan hierbij gaan om een tijdelijke plaatsing op het OPDC, een symbiose met inschrijving in het VSO of een plaatsing in het VSO. Hiervoor is altijd een indicatie van het samenwerkingsverband nodig. Dit ondersteuningsaanbod wordt geboden op het OPDC en scholen voor het voortgezet speciaal onderwijs.

1.6 Als het aanbod niet passend blijkt bij de onderwijsbehoeften

'grenzen aan de ondersteuning'

Het kan voorkomen dat ondanks dat de school zich optimaal inspant om voor alle leerlingen maximale aanpassingen in het onderwijsaanbod, leermiddelen en personele inzet te realiseren dat zelfs dit niet voldoende tegemoet komt aan de zeer specifieke onderwijsbehoeften van de leerling om de opleiding binnen de gebruikelijke studieduur op niveau af te ronden. In dat geval zal de school vanuit haar wettelijke zorgplicht in ieder geval in samenspraak met ouders de leerling naar een passende onderwijsplek toe leiden.

1.7 Beschikbare expertise binnen de school

<i>Expertise</i>	<i>Inzet</i>
Ondersteuningscoördinator	Manager leerlingenondersteuning: 1,0 fte
Gedragspecialist	Orthopedagoog via Expertise Centrum Singelland: 0,9 fte
Dyslexiecoach	Eigen formatie en ingehuurd van Expertise Centrum Singelland: 0,8 fte
Schoolmaatschappelijk werker	SMW via Expertise Centrum Singelland: 0,8 fte
Leerplichtambtenaar	Via gemeente: op aanvraag
Decaan	Eigen formatie: 0,4 fte
Consulent Passend Onderwijs	Via SWV op aanvraag
Leerlingenbegeleiders (incl. TOM)	Eigen formatie: 2,0 fte
CJG medewerker sociaal domein	Via CJG op aanvraag
CJG medewerker JGD	Via CJG: 0,3 fte
Totale formatie OT	5,9 fte

Hoofdstuk 2 Het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel geeft inzicht in de basisondersteuning (Meedoen), basisondersteuning plus (Meedoen plus) en de extra ondersteuning (Meerdoen) die op de school wordt geboden. In hoofdstuk 3 zijn de ondersteuningsarrangementen op het gebied van Meedoen Plus en Meerdoen uitgeschreven.

Personeel ondersteuningsaanbod voor leerlingen	Meedoen	Meedoen plus	Meerdoen	Niet aanwezig
Ondersteuning bij leren				
Bijlessen gericht op vakinhoud		X		
Ondersteuning bij rekenproblemen		X		
Ondersteuning bij taalproblemen		X		
Ondersteuning bij leesproblemen		X		
Verrijkingsaanbod	X			
Ondersteuning bij leergedrag				
Ondersteuning bij faalangst		X		
Ondersteuning bij examenvrees/toetsangst		X		
Huiswerkondersteuning		X		
Ondersteuning bij motivatieproblemen			X	
Studiebegeleiding (gericht op leren leren)		X		
Ondersteuning bij planning en organisatie			X	
Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren				
Ondersteuning bij de behoefte aan structuur/voorspelbaarheid		X		
Ondersteuning bij de sociaal emotionele ontwikkeling			X	
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de weerbaarheid	X			
Ondersteuning bij de ontwikkeling van de sociale vaardigheden	X			
Ondersteuning bij fysieke beperkingen				
Ondersteuning bij lichamelijke beperkingen	X			
Ondersteuning bij motorische beperkingen	X			
Ondersteuning bij visuele beperkingen	X			
Ondersteuning bij auditieve beperkingen				X
Ondersteuning bij spraak/taal problematiek		X		
Ondersteuning bij langdurig en chronische ziekte			X	
(School)loopbaanondersteuning				
Ondersteuning bij overgang po-vo		X		
Ondersteuning bij overgang vo-vervolgonderwijs		X		
Ondersteuning bij overgang van vo-werk				X
Ondersteuning bij verzuim		X		
Gespecialiseerd mentoraat		X		
Gespecialiseerde leerlingbegeleiding			X	

Ondersteuningsaanbod door aanpassingen in de organisatie van de school, het gebouw van de school of het lesmateriaal	Aanwezig voor alle leerlingen	Aanwezig voor één of meerdere leerlingen	Niet aanwezig
Organisatie			
Docententeam van 8 of minder docenten per klas	X		
Inzet assistenten (meer handen in de klas)		X	
Weinig wisseling lokalen	X		
Werken met blokuren (80-100 minuten)			X
Vast lokaal		X	
Vaste schooltijden	X		
Een rooster zonder tussenuren	X		
Time-out plekken		X	
Individuele werkruimten	X		
Kleine klassen (minder dan 20 leerlingen)	X		
Individuele aanpassingen in het lesrooster		X	
Individuele aanpassingen in het onderwijsaanbod		X	
Vaste persoon waar de leerling naar toe kan tijdens vrije momenten		X	
Onderwijs op afstand voor zieke leerlingen		X	
Lesmateriaal			
Verlenging toetstijd		X	
Auditieve ondersteuning toetsen		X	
Visuele aanpassing toetsen		X	
Gebruik van laptop/computer bij motorische problemen			X
Auditieve ondersteuning lesmateriaal	X		
Visuele aanpassing lesmateriaal	X		
Ondersteuning bij time-management		X	
Beschikbaarheid digitaal lesmateriaal	X		
Gebouw			
Rolstoeltoegankelijk gebouw	X		
Rolstoelvriendelijke praktijklokalen		X	
Rolstoelvriendelijke leslokalen		X	
Therapieruimte			X
Extra schoonmaak in verband met allergieën			X
Time-out ruimte	X		
Visuele ondersteuning in de school		X	
Prikkelarme inrichting lokalen		X	
Prikkelarme werkplekken in de klas		X	
Pauzelokaal met toezicht		X	
Individuele pauzeruimte		X	

Hoofdstuk 3 Ondersteuningsarrangementen (Meedoen-plus en Meerdoen)

Ondersteuning bij leren

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>SCHAKELKLAS</i>
Inhoud (wat is het)	<p>Lesprogramma voor leerlingen die soms met LWOO en soms met PRO beschikking wel een kans wordt geboden om het VMBO diploma te behalen, maar forse Leerachterstanden hebben op het terrein van vooral begrijpend lezen en rekenen, maar ook op het terrein van technisch lezen en spellen</p> <p>Het onderwijsconcept schakelklas heeft een aantal kenmerken, die afgeleid zijn uit wat in de literatuur wordt gezegd over succesfactoren voor onderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de effectieve instructie - Er wordt een consistente structuur geboden - Er is een sterk ondersteuningsteam rond de leerlingen gevormd - De leerling doet succeservaringen op - De docenten hebben hoge verwachtingen bij de leerlingen - Er is intensief contact met de ouders - Het docententeam heeft kennis van de leerlingen en hun problemen
Wat is het doel	Aansluiting vinden met het niveau van het VMBO op alle niveaus (BBL, KBL en (G)TL). Na één jaar vindt schakeling plaats naar klas 1
Voor wie	Leerlingen afkomstig uit de bovenbouw van het basisonderwijs, leerlingen afkomstig uit het speciaal basisonderwijs en leerlingen uit ISK/AZC school
Door wie	Docententeam OOM
Intensiteit	2 klassen, volledig bezet (30 lessen p/w)
Voorwaarden/procedures	Toelatingscommissie OOM
Extra informatie	Uitgave Kortlopend onderwijsonderzoek door RUG: "De schakelklas vóór het vmbo en de schoolloopbaan daarna".

Ondersteuning bij fysieke beperkingen

<i>MEERDOEN</i>	<i>MEDIUMVOORZIENING TOS</i>
Inhoud (wat is het)	<p>Het bedienen van leerlingen op maat (zoals georganiseerd in onze Onderwijs Op Maat klassen en Traject op Maat groep) wordt in onze visie met betrekking tot passend onderwijs tot uiting gebracht.</p> <p>Bovendien verdient ieder kind optimale ontwikkelingsmogelijkheden. Met aandacht voor verschillen, maar ook respect en openheid in en om de school. Daarin nemen de TOS leerlingen een natuurlijke plek in binnen onze school. De groei naar een mediumvoorziening van Kentalis waarbij de VHS een passend aanbod wil vormgeven voor leerlingen die voorheen wellicht aangewezen waren op een speciale school is daarvoor een passend antwoord</p>
Wat is het doel	Een medium voorziening is een onderwijssetting op een school voor regulier onderwijs waar meerdere leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis en de docenten structurele begeleiding krijgen van, ondersteund worden door experts vanuit Kentalis en waar uitwisseling plaatsvindt van expertise tussen regulier en speciaal onderwijs.
Voor wie	De TOS groep is in eerste instantie bedoeld voor leerlingen met een TOS indicatie, die gepaard gaat met een arrangement (ligt/medium). Maar de voorziening is ook bedoeld voor leerlingen die weliswaar geen TOS indicatie hebben, maar wel kenmerken bezitten waardoor de taalverwerving problemen oplevert.

Door wie	Gezamenlijke voorziening die gerund wordt logopedist van de VHS (Margriet Otter en een consultant van Kentalis)
Intensiteit	Doorlopend vinden er individuele ondersteuningsactiviteiten plaats en wekelijks wordt een TOS vaardigheid m.b.t. de mondelinge spreekvaardigheid geoefend en in de praktijk getoetst.
Voorwaarden/procedures	TOS-indicatie gekoppeld aan een arrangement. Voor leerlingen die daaraan niet voldoen, vindt een voordracht plaats vanuit het ondersteuningsteam
Extra informatie	Dhr. A. Visser

Ondersteuning bij leergedrag

<i>MEERDOEN</i>	<i>TRAJECT OP MAAT</i>
Inhoud (wat is het)	Ondersteuning bij het gemis/ontbreken van executieve functies bij leerlingen. Individuele begeleiding met een grote frequentie in de TOM klas; een voorziening voor leerlingen in de bovenbouw waarin ze tijdens hun schoolgang en onder het rooster op hulpvraag ondersteuning en begeleiding ontvangen op het terrein van executieve functies, zoals bijvoorbeeld taakaanpak, planning, samenwerking en emotieregulatie
Wat is het doel	Executieve functies bepalen in hoge mate je schoolsucces, soms meer nog dan de intelligentie van de leerling. In de TOM worden de leerlingen begeleid en ondersteund in een structuurrijke, prikkelarme en motiverende leeromgeving.
Voor wie	BBL, KBL en (G)TL bovenbouw (klas 3 en 4) en vanaf het CSE ook leerlingen van klas 2.
Door wie	TOM begeleider, met ondersteuning van consultant van het samenwerkingsverband
Intensiteit	Er zijn verschillende ondersteuningsvarianten in de TOM: <ul style="list-style-type: none"> - Permanent voor minimaal 4 uur p/w - Semi permanent (voor een bepaalde periode vastgestelde duur) - Tijdelijk
Voorwaarden/procedures	Vanuit het OT wordt een voordracht gedaan voor de TOM als ondersteuningsmodel. Er wordt een OPP opgesteld indien er sprake is van een forse ondersteuningsvraag (aanwezigheid in de TOM > 4 uur p/w)
Extra informatie	Er is een document opgesteld: De TOM klas

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>OOM KT en OOM BK</i>
Inhoud (wat is het)	Een OOM-klas bestaat uit ongeveer 18 leerlingen. Rondom elke klas is een klein team docenten gevormd met een deskundige mentor, die meerdere vakken geeft (en ongeveer 8-12 uur aan de klas gekoppeld is). Het docententeam heeft ervaring met leerlingen met leerproblemen. Het onderwijs wordt gegeven volgens het principe van de 'effectieve' instructie. Er wordt een consistente structuur geboden in en buiten de les; lesuitval komt niet voor. De omgang met de leerling en het aanbod is zodanig dat de leerling succeservaringen opdoet. Er is een sterk zorgteam rond de leerlingen gevormd en er is intensief contact met de ouders. De mentoren bezitten een meer dan gemiddeld arsenaal aan interventies en ondersteuningsvaardigheden voor leerlingen met: <ul style="list-style-type: none"> - Internaliserende problemen - Leerproblemen

	<ul style="list-style-type: none"> - Werkhoudingsproblemen - Motivatie problemen <p>De mentoren overleggen veelvuldig, ook met de teamleiders, vakleerkrachten en eventuele begeleiders/hulpverleners. De OOM-klassen zitten in een aparte vleugel van het gebouw.</p>
Wat is het doel	De leerlingen zitten in een gestructureerde leeromgeving, waar veiligheid, overzicht en aandacht voor het sociale en didactische proces centraal staat om aansluiting te vinden met het bovenbouwprogramma BBL, KBL en TL. De einddoelen van de onderbouw zijn leidend bij deze vraag. Er zijn OOM BBL/KBL klassen, speciaal gericht op de bovenbouw BBL en KBL. Er zijn ook OOM KBL/TL klassen, waarbij het nog onduidelijk is of een keuze voor de (G)TL wordt gemaakt of KBL.
Voor wie	Een groot deel van de leerlingen in de OOM heeft een LWOO aanwijzing of PRO-beschikking. Ook leerlingen die niet voldoen aan deze criteria, maar wel aangewezen zijn op veel (extra) steun en begeleiding, worden toegelaten tot deze voorziening.
Door wie	Op de VHS is een team OOM, geleid door een teamleider. Bovendien is er een ondersteuningsteam gekoppeld aan deze voorziening
Intensiteit	Het OOM traject duurt 2 jaar en heeft aansluiting met klas 3 van de bovenbouw VMBO. Bij voldoende succes kan de leerling tussentijds doorstromen naar een ander niveau van ondersteuning
Voorwaarden/procedures	LWOO onderzoek
Extra informatie	A. Visser

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>HULP OP MAAT (HOM)</i>
Inhoud (wat is het)	<p>Deze vorm van ondersteuning op het terrein van leren vindt plaats zonder dat er sprake is van remedial teaching. In de Hulp op Maat lessen wordt aandacht geschonken aan training en extra uitleg zonder dat daarvoor een diagnostisch onderzoek aan is vooraf gegaan. Dat is in veel gevallen ook niet nodig. De problemen die de leerlingen ervaren zijn meestal terug te voeren tot een informatieverwerkingsprobleem of doordat de verwerkingstijd te gering is geweest. De begrippen steun- of hulples worden ook wel voor deze vorm van ondersteuning gebruikt.</p> <p>Bij docenten (dat blijkt uit de kernteamverslagen) is behoefte om voor sommige leerlingen een extra ondersteuningsles aan te bieden waarin vooral de volgende activiteiten worden aangeboden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herhaalde instructie ▪ Begeleid oefenen ▪ Zelfstandig verwerken ▪ Extra oefenstof <p>In principe wordt de begeleiding binnen het parallelle team door eigen teamleden gegeven</p>
Wat is het doel	Er wordt aanvullende hulp door de docent/mentor geboden als de onderwijsdoelen in geringe mate of helemaal niet bereikt worden. Er worden een aantal specifieke competenties verwacht, zoals nauwkeurig uitvoeren van activiteiten, systematisch onderzoeken en in kaart brengen van problemen en vragen, resultaatgericht werken door het opmaken van voortgangsrapportages.
Voor wie	Alle leerlingen, alle leerjaren
Door wie	Vanuit de secties worden vakdocenten aangestuurd

Intensiteit	Éénmaal per week 30 minuten op een vast moment (dinsdagmiddag 14:00-14:35 uur)
Voorwaarden/procedures	Leerlingen kunnen aangemeld worden door ouders en door zichzelf. Maar er vindt ook voordracht plaats door de individuele vakdocent.
Extra informatie	A. Visser

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>RT REKENEN</i>
Inhoud (wat is het)	RT Rekenprogramma gericht op het behalen van minimaal 2ER voor leerlingen met ernstige rekenproblemen: getalbegrip, getal-inzicht, notatie en bewerkingen over 10 tal/100 tal worden behandeld
Wat is het doel	Minimaal een 6 op examen 2ER, zodat zij het rekenexamen hebben behaald
Voor wie	Leerlingen klas 4, die gedurende hun schoolloopbaan (bao en vo) worstelen met rekenen en daarvoor extra begeleiding hebben gehad.
Door wie	Rekenspecialist
Intensiteit	1 uur p/w, in afstemming met het rekenuur op het rooster
Voorwaarden/procedures	Criteria opgesteld voor ER
Extra informatie	Jellie Wissels (rekenspecialist)

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>LEERWERKTRAJECT</i>
Inhoud (wat is het)	In een LeerWerkTraject wordt de leerling voorbereid op het MBO door middel van een fors praktijkleerdeel en een kleinere theorieleerdeel. De leerling zit in het laatste jaar van het VMBO op de BasisBeroepsgerichte leerweg en krijgt veel praktijk (door het lopen van minimaal 640 uur stage bij leerbedrijven).
Wat is het doel	Aansluiting en toelatingbewijs voor niveau 2 van het MBO
Voor wie	Voor leerlingen die beter en gemotiveerder in de praktijk leren dan in het klaslokaal
Door wie	Dhr. T. vd Zee
Intensiteit	Klas 4 gedurende het gehele examenjaar
Voorwaarden/procedures	Naar aanleiding van rapportvergadering ER (klas 3) en/of vanuit het ondersteuningsteam
Extra informatie	Zie website

Ondersteuning bij motivatieproblemen/leren leren/ motivatieproblemen

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>LEREN LEREN</i>
Inhoud (wat is het)	Programma gericht op planning en inzet van studievoordigheden: hoe leer ik een toets, hoe plan ik mijn huiswerk)
Wat is het doel	Ondersteuning beiden aan leerlingen die moeite hebben met een goede aanpak van hun leer- en maakwerk; overzicht krijgen op studie-aanpak en studiehouding
Voor wie	Leerlingen onderbouw, leerlingen bovenbouw
Door wie	Mevr. H. Meijer en dhr. H. Molendijk
Intensiteit	1 x per week
Voorwaarden/procedures	Worden voorgedragen door mentoren
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>STOP, DENK, DOE</i>
Inhoud (wat is het)	Sommige leerlingen hebben veel moeite om hun impulsen te beheersen. Dit betekent dat zij geen natuurlijk "rem" bezitten of gebrekkig kunnen inzetten om hun impulsen te beheersen. Leerlingen met deze problemen kunnen zich zelf, de leerkrachten en hun ouders soms voor forse problemen stellen. In de training wordt deze problematiek besproken, gericht ingezet en uitgewerkt.
Wat is het doel	Doel is om te voorkomen dat leerlingen met een gebrekkige impulscontrole meteen handelt en niet nadenkt over de gevolgen..
Voor wie	Leerlingen met geringe impulscontrole.
Door wie	Mevr. A. Hanje
Intensiteit	1 x maal per week gedurende een periode van 10 weken
Voorwaarden/procedures	Leerling valt op in de klas en daarbuiten
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>DYSLEXIEBEGELEIDING</i>
Inhoud (wat is het)	Er wordt gerichte ondersteuning aangeboden voor leerlingen met dyslexie. Het aanbod op school is er op gericht om zo goed mogelijk de problemen van dyslexie te vermijden, aangepast te leren leren en technieken in te zetten om je te helpen.
Wat is het doel	<ol style="list-style-type: none"> 1. De dyslectische leerling krijgt de gelegenheid om te leren omgaan met de vastgestelde leerstoornis. - de leerling moet zo weinig mogelijk worden belemmerd in het volgen van de opleiding die passend is bij de cognitieve capaciteiten. 2. De dyslectische leerling kan omgaan met zijn/haar dyslexie. 3. De dyslectische leerling vergroot de functionele lees- en schrijfvaardigheid, zo nodig met hulpmiddelen zoals tekst- naar spraaksoftware.
Voor wie	Leerlingen met een dyslexieverklaring welke fysiek aanwezig is op school
Door wie	Dyslexiecoach
Intensiteit	Individueel of in groepsverband 1-2 maal per week
Voorwaarden/procedures	De problemen die de leerling met dyslexie heeft, belemmert hem/haar in het presteren op school.
Extra informatie	Dyslexiecentrum ECS

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>Logopedie</i>
Inhoud (wat is het)	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosticeren, adviseren en begeleiden van leerlingen in de onderbouw (OOM) met dyslexie en / of met een lees- en spellingachterstand. • Overleg en adviseren betrokkenen zoals ouders, leerkrachten en andere deskundigen over de begeleiding en voortgang van de leerling. • In samenwerking met de ambulante begeleider van Kentalis coördineren begeleiding van leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis en / of slechthorendheid. • Coördineren, ontwikkelen en geven van groepstrainingen, gericht op communicatieve vaardigheden die benodigd zijn binnen het schoolonderwijs, aan leerlingen met TOS (Taalontwikkelingsstoornis) en / of slechthorendheid.
Wat is het doel	<ul style="list-style-type: none"> • Achterstanden op het gebied van lezen en spelling zoveel mogelijk wegwerken, zodat leerlingen het onderwijs kunnen volgen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dyslectische leerlingen inzicht geven in hun problematiek en door inzet begeleiding ervoor zorg dragen dat de leerlingen het onderwijs kunnen volgen, zelfredzaam worden, voldoende halen op de vakken en een diploma halen. • Leerkrachten informeren en ondersteunen bij de problematiek van de leerlingen. • Passend onderwijs en ondersteuning bieden aan leerlingen met TOS en slechthorendheid.
Voor wie	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen met dyslexie. • Leerlingen met een lees- en/ of spellingachterstand. • Leerlingen met spraak-, taal-, communicatie- en gehoorproblemen.
Door wie	Logopedist.
Intensiteit	Afhankelijk van de problematiek. Over het algemeen is er sprake van wekelijkse begeleiding individueel of in groepsverband.
Voorwaarden / procedures	De logopedist doet onderzoek bij (dyslectische) leerlingen of een leerling wordt aangemeld door de mentor. Indien er sprake is van een achterstand op het gebied van lezen en / of spelling of dat er problemen zijn op het gebied van de communicatie wordt de leerling ingepland voor begeleiding. Aan het einde van de begeleiding of een groepstraining wordt er een evaluatie geschreven door de logopedist.
Extra informatie	Mevr. M. Otter

Ondersteuning bij sociaal emotioneel functioneren

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>WEERBAARHEIDSTRAINING</i>
Inhoud (wat is het)	Sociale weerbaarheidstraining
Wat is het doel	Het vergroten van het sociaal en emotioneel welbevinden. De leerling kan omgaan met onder andere stress, groepsdruk en pestgedrag. De leerling krijgt meer zelfvertrouwen.
Voor wie	Groepsarrangement voor leerlingen die zich onveilig voelen in de groep (maximaal 10 leerlingen in een groep)
Door wie	Gespecialiseerde docent van de locatie
Intensiteit	Het programma wordt in de onderbouw klas 1 en 2 jaarlijks 3 keer aangeboden gedurende 10 weken.
Voorwaarden/procedures	Signalering door de mentor, docententeam, ouders of JGD. De mentor schakelt na overleg met de ouders, de leerling door naar de training
Extra informatie	Methodiek 'Rots en water'

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>FAALANGSTREDUCTIE</i>
Inhoud (wat is het)	Verminderen van faalangst op school; vergroten van zelfvertrouwen
Wat is het doel	Het vergroten van het sociaal en emotioneel welbevinden. De leerling kan omgaan met onder andere stress.
Voor wie	Groepsarrangement voor leerlingen die zich onveilig voelen in de groep (maximaal 10 leerlingen in een groep)
Door wie	Gespecialiseerde docent van de locatie
Intensiteit	Het programma wordt in de onderbouw klas 1 en 2 jaarlijks 1 keer aangeboden gedurende 10 weken.
Voorwaarden/procedures	Signalering door de mentor, docententeam, ouders. De mentor schakelt na overleg met de ouders, de leerling door naar de training

Extra informatie	Methodiek: Er wordt gewerkt volgens het principe van het G-denken (Gebeurtenis, Gedachte, Gevoel, Gedrag). Er wordt geleerd hoe je niet-helpe gedachten om kunt zetten naar helpende, positieve gedachten
------------------	---

(School)loopbaanondersteuning

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>WARME OVERDRACHT BAO-VO</i>
Inhoud (wat is het)	Bevorderen van de aansluiting van BAO naar VO zodat de leerling weinig tot geen problemen ondervinden in de overstap van groep 8 naar klas 1. Afstemmen van onderwijsinhoudelijke en pedagogisch-didactische aandachtsvelden.
Wat is het doel	Inzicht krijgen achter de persoon van de aanmelding: wie is hij/zij, wat kan hij/zij en hoe kunnen we de nieuwe leerling zo goed mogelijk bedienen om het niveau te behalen wat ze qua potentie zou moeten kunnen behalen. Benoemen van positieve eigenschappen.
Voor wie	Nieuwe leerlingen klas 1
Door wie	Teamleiders
Intensiteit	Het gehele werkveld wordt bezocht, zelf scholen met een minimale aanmelding. Gegevens worden verwerkt en gedeeld met de nieuwe mentoren
Voorwaarden/procedures	Privacyreglement in achtting nemen
Extra informatie	Brochure: Recht doen advies

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>WARME OVERDRACHT VO intern</i>
Inhoud (wat is het)	Bevorderen van de aansluiting binnen het jaarklassensysteem (inclusief schakelklas) zodat de leerling weinig tot geen problemen ondervindt in de bevordering naar een andere klas. Afstemmen van onderwijsinhoudelijke en pedagogisch-didactische aandachtsvelden tijdens speeddate-bijeenkomsten, overdracht van informatie via Magister en samenstellen van nieuwe klassen.
Wat is het doel	Bevorderen van een soepele overgang van mentor A naar mentor B, waardoor duidelijk wordt dat er sprake is van een doorlopende onderwijs en ondersteuningslijn. Invullen van de klassenwijzer waardoor de vakdocent in staat wordt gesteld specifieke informatie over de leerling (leerhouding, werkgedrag en motivatie) raad te plegen. Benoemen van positieve eigenschappen.
Voor wie	Leerlingen van de VHS
Door wie	Mentoren onder- en bovenbouw
Intensiteit	Eerste weken van het nieuwe schooljaar
Voorwaarden/procedures	Privacyreglement in achtting nemen; Magister als LVS, open, transparante informatie delen met als voorwaarde dat de informatie positief geformuleerd wordt
Extra informatie	

<i>MEEDOEN PLUS</i>	<i>TAALLOKET</i>
Inhoud (wat is het)	Het taaloket is een ruimte in "huiskamerstijl" voor de nieuwkomers op de VHS en andere locaties van Singelland. Nieuwkomers zijn leerlingen met een anderstalige en culturele achtergrond. Het betreft leerlingen die al dan niet met ouders/verzorgers gevlucht zijn vanuit het Midden- Oosten, Afrika en Azië. Ook zijn het leerlingen die gemigreerd zijn vanuit Oost- Europese landen of Zuid-Amerika.
Wat is het doel	In het taaloket werken de nieuwkomers in een huiskamer omgeving. Zo kunnen ze onder begeleiding huiswerk maken aan een ronde tafel, er staan vaste computers op een bureau voor het maken werkstukken en presentaties. Op een bank kan in alle rust een boek of tijdschrift gelezen worden. Er kan gebruik gemaakt worden van woordenboeken in eigen taal, de atlas of andere naslagwerken. Er wordt extra uitleg gegeven, SO's , toetsen, tentamens en examens worden voorbereid. Door succeservaringen op te doen worden de nieuwkomers gestimuleerd en wordt het zelfvertrouwen vergroot. Maar ook is het een ruimte om de dag door te nemen met een kop thee. Natuurlijk kan er met een maatje/buddy/medeleerling samengewerkt worden. Beoogde effect Het beoogde effect van loket is: <ul style="list-style-type: none"> ● Het algemene taalniveau gaat omhoog waardoor minder onvoldoendes. ● Het slagingspercentage van nieuwkomers wordt positief beïnvloed en er ontstaat een snellere integratie ● Het zelfvertrouwen groeit door vergroten van o.a. mondelinge taalvaardigheid
Voor wie	NT2 leerling
Door wie	Mevr. A. Balt
Intensiteit	Maandag 14:15: 16:15; Donderdag 14:15-16:15
Voorwaarden/procedures	Leerlingen worden voorgedragen door mentor, docent. Leerlingen kunnen ook zich zelf aanmelden.
Extra informatie	

Bijlage 1: Beschrijving van de basisondersteuning (Meedoen)

Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland VO heeft het minimale niveau van basisondersteuning gedefinieerd op basis van de normen voor de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie met betrekking tot de onderwijskwaliteit (Onderwijsproces en Schoolklimaat).

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces

Standaard OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerling voor op vervolgonderwijs en de samenleving

<i>Basiskwaliteit</i>
De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat.
Het aanbod is dekkend voor de examenprogramma's
Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs
LOB (loopbaanoriëntatie) heeft een centrale plaats in het examenprogramma
Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten
De inhoud van het onderwijsaanbod zijn afgestemd op de verschillende leerbehoeften van leerlingen. Dat houdt ook in dat er structureel en herkenbaar aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden op alle gebieden waaronder rekenen en in het bijzonder de beheersing van de Nederlandse taal
De school heeft de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen verdeeld, dit is een voorwaarde voor een ononderbroken voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
De school legt de doelen voor het onderwijs, de inhoud en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan

Kernstandaard OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding.

De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

<i>Basiskwaliteit</i>
De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen.
De school vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling
De school stemt het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.
Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.
De school vertaalt de analyse van stagnatie in het leerproces in plannen om achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

De school geeft de leerlingen de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen.
De school biedt leerlingen die achterstanden hebben onderwijs dat op structurele en herkenbare wijze aandacht besteedt aan het bestrijden van die achterstanden.
De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven

Kernstandaard OP3. Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

<i>Basiskwaliteit</i>
De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben.
De leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van leerlingen.
De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les.
De leraren creëren een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn.
De leraar structureert met geschikte opdrachten en heldere uitleg het onderwijsaanbod zodanig dat de leerling zich het totale leerstofaanbod eigen kan maken.
De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd af op de behoeften van groepen en/of individuele leerlingen.
De afstemming is zowel op ondersteuning als op uitdaging gericht, afhankelijk van de behoeften van leerlingen.
De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd

Standaard OP4. Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding

<i>Basiskwaliteit</i>
De school biedt leerlingen een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding gebaseerd op de mogelijkheden van de betreffende leerlingen
Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling
De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij
De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband beschreven niveau van basisondersteuning
De school stelt vervolgens na op overeenkomst gericht overleg met de ouders vast of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Voor die leerlingen stelt de school een ontwikkelingsperspectief vast dat minimaal één keer per jaar met ouders wordt geëvalueerd.
De school legt in het ontwikkelingsperspectief welke begeleiding de leerling geboden wordt, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling
De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het ondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid

Standaard OP5. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken

<i>Basiskwaliteit</i>
De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijke verplichte onderwijstijd
De onderwijsactiviteiten worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van artikel 33 van de WVO onderwijs mogen verzorgen
De onderwijstijd wordt onder verantwoordelijkheid van de schoolbewust gepland en verzorgd
Leerlingen kunnen op de school ten minste 189 dagen onderwijs volgen

Standaard OP6. Samenwerking

De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven

<i>Basiskwaliteit</i>
Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg
Er is effectief onderwijs met andere scholen in de gemeente en met de gemeente zelf over het bestrijden van onderwijsachterstanden bij leerlingen, het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie en over inschrijvings- en toelatingsprocedures. De school voert de gemaakte afspraken uit.

Kwaliteitsgebied schoolklimaat

Kernstandaard SK1. Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

<i>Basiskwaliteit</i>
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag.
De school monitort dit tenminste jaarlijks de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.
De school heeft een veiligheidsbeleid (beschreven in een document) gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, ingebed in het pedagogisch beleid van de school en stevig verankerd in de dagelijkse praktijk
Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.
Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op.

Lijst met afkortingen:

(G)TL	(gemengd) theoretische leerweg
2A	rekenexamen basisberoepsgerichte leerweg
2ER	rekenexamen ernstige rekenproblemen
2F	rekenexamen referentieniveau 2
AZC	asielzoekerscentrum
BAO	basisonderwijs
BBL	basisberoepsgerichte leerweg
BK	dakplanklas: basisberoepsgericht en kaderberoepsgericht
CJG	centrum voor jeugd en gezin
CSE	centraal schriftelijk examen
ECS	expertise centrum singelland
fte	formatieve taakeenheid
ISK	internationale schakelklas
KBL	kaderberoepsgerichte leerweg
KT	dakplanklas: kaderberoepsgericht en theoretische leerweg
LWOO	leerweg ondersteunend onderwijs
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
OOM	onderwijs op maat
OPDC	orthopedagogisch en didactisch centrum
OPP	ondersteuningsprofielplan
OT	ondersteuningsteam
PO	primair onderwijs
PRO	praktijkonderwijs
RUG	rijksuniversiteit groningen
SMW	schoolmaatschappelijk werk
SO	schriftelijke overhoring
SOP	schoolondersteuningsplan
SWV	samenwerkingsverband
TOM	traject op maat
TOS	taalontwikkelingsstoornis
VMBO	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	voortgezet onderwijs

VSO voortgezet speciaal onderwijs
WVO wet voortgezet onderwijs